
DYRKNINGSVEJLEDNING**Rødkløver** (*Trifolium pratense*)

VÆKSTFORM

Rødkløver er en bælgplante med kvælstofsamlende knoldbakterier på rodnettet. Rødkløver har en dybere liggende rod end hvidkløver og en opret vækst. Den enkelte plante kan blive meget kraftig og udnytte et betydeligt vokserum.

Der er to typer af rødkløver, en tidlig og en halvsildig. Halvsildig rødkløver er den type, der nu bliver dyrket her i landet.

JORDBUND

Rødkløver stiller ikke store krav til jorden. Den kan dyrkes på almindelige gode sand- og lermuldede jorder. Humusjord er uegnet.

SÆDSKIFTE

Som vekselafgrøde i et kornrigt sædskifte har rødkløver både en sædskifteforbedrende effekt og en betydelig kvælstofeffekt.

Der bør gå mindst 6 år mellem dyrkning af forskellige græsmarksbælgplanter. Ved overholdelse af nævnte tidsinterval vil faren for angreb af kløverens knoldbægersvamp og kløverål være begrænset til et minimum.

UDLÆGSMÅDE

Rødkløver udlægges i byg. Såning med hver tragt er normalt, men såning med hver anden eller hver tredje tragt kan anvendes, hvis det kniber med at få udsædsmængden langt nok ned. Der kan eventuelt iblandes inaktivt materiale som byggryn. Udsædsmængden bør være 2-4 kg pr. ha med den laveste udsædsmængde under specielt gunstige spiringsbetingelser. Der tilstræbes et plantetal på 50-75 pr. m². Tusindkornsvægten er ca. 1,8 gram. Ved økologisk avl af rødkløver kan der sås på 50 cm rækkeafstand, hvorved der bliver mulighed for radrensning.

Rødkløver sås straks efter dæksædens såning i 1-1,5 cm's dybde. Det kan være nødvendigt at tromle jorden efter såning af dæksæden.

Udlæg i vinterhvede om foråret sået med skiveskær kan også praktiseres.

BEHANDLING**Efterår**

Dæksædens halm fjernes hurtigst muligt efter høst. Udlægget kan i meget tørre år udtørre, hvis dæksæden høstes i en periode med ekstremt høje temperaturer. En afpudsning eller afgræsning om efteråret med kreaturer (får kan ikke tåle rødkløver) kan undertiden være nødvendig.

Forår

Afpudsning af halvsildig rødkløver er ikke almindelig, men bør finde sted, hvis afgrøden er kraftig og tæt. Afpudsning skal så ske senest midt i maj, inden de første knopper begynder at strække sig.

GØDNING

Rødkløver er en kvælstofsamlende plante og tilføres ikke kvælstof. På jorder, hvor gødningstallene for P og K er gode, kan gødskning af rødkløver udelades. På arealer med høje K-tal kan kaligødskning resultere i en uønsket bladrig, frodig vækst. Ved lave K-tal tilføres der 50 kg K pr. ha. Fosfor skal tilføres med 10-20 kg P pr. ha ved normale eller lave fosfortal.

UKRUDT**Dæksæd**

Bekæmpelse af kamille og andet frøkrudt udføres med 1,25 l/ha Fighter 480 + 1,0 l/ha Stomp evt. som splitbehandling. Det er vigtigt ved anvendelse af Stomp, at frøene er dækket af jord.

Efterår

Ukrudtsarter, der volder rensningsmæssige problemer, er hvidmelet gåsefod (melde), kruset skræppe, storkenæb, svinemelde, pragtstjerne,

agergåseurt, fuglegræs, kamille, pileurt og korsblomstrede arter.

Reglone kan anvendes fra slutningen af november og frem til februar mod bredbladet ukrudt i doseringen 2 l/ha + 0,1 l spredeklæbemiddel pr. 100 l vand. Sprøjt på en klar dag med stor vandmængde.

Kerb 400 SC er godkendt mod græsukrudt og fuglegræs med 1 l/ha i dec-febr.

Forår i frøavlsåret

Mod kamille kan anvendes 2,0-3,0 l Fighter 480 + 0,5 l/ha olie udsprøjtet under gode vækstforhold i maj måned. Midlets virkning er afhængig af høj temperatur og luftfugtighed.

P.t. har vi ingen godkendte midler mod kvik og andre græsser om foråret

SYGDOMME/SKADEDYR

Efterår

Kløversnudebiller og bladrandbiller kan det være nødvendigt at bekæmpe straks efter høst af dæksæden, hvor der kan ske invasion fra omkringliggende ærtemarker.

Bekæmpelsen foretages ved udsprøjtning af et pyrethroid.

Angreb af snegle kan forekomme i fugtige efterår, og de bekæmpes med 10 kg/ha Ferramol.

Moderne sorter er i vid udstrækning resistente over for kløverens knoldbægersvamp. For yderligere at reducere faren for angreb, der sætter ind om efteråret, kan kløverudlæg med tæt og frodig vækst afpudses om efteråret. Hvis kløveren står med en tæt pels, kan svampen brede sig med voldsom hast, og alle bladene visner i løbet af få dage, som om de var ødelagt af frost. Fra bladene går svampen ned i roden, som bliver brun og rådner, og hele planten dør.

I forårstiden findes svampens hvileknolde uden på de dræbte rodhalse. Hvileknoldene er uregelmæssige, bruskagtige, sorte små legemer med gråhvid midte. I begyndelsen er hvileknoldene hvide.

Forår

Om foråret bør der altid foretages én eller to sprøjtninger med Karate mod kløversnudebiller og kløvergnavere, med første behandling lige ved før begyndende blomstring. Skadedyrsangreb kan reducere udbyttet dramatisk, så der skal derfor holdes øje med og genbehandles med Karate, såfremt der er biller i afgrøden ved blomstring. Brug rigeligt med vand i sprøjtningen, da plantemassen er stor på sprøjtetidspunktet.

BESTØVNING

Humblebier er værdifulde ved bestøvning af rødkløver. Derfor har det tidligere været praksis at placere frømarken i nærheden af skovkanter og lokaliteter i øvrigt, hvor humlebier foretrækker at leve. Men vore dages større marker gør det nødvendigt at udsætte honningbier til bestøvning.

Honningbier henter masser af pollen i rødkløveren, hvilket medvirker til en bedre bestøvning. For at sikre en god bestøvning, skal der anbringes 1-2 gode bistader pr. ha når blomstringen starter. Sørg for at der er rigelig med yngel i bistaderne når rødkløveren skal bestøves. På en god bestøvningsdag skal man kunne tælle 3 bier pr. m² overalt i marken.

HØST

Fra fuld blomstring i sidste halvdel af juli til høst går der normalt 6 uger.

Rødkløver kan skårlægges, når 70-80 pct. af blomsterhovederne er brune, hovedstilkene tørre og frøene faste.

Nedvisning kan foretages med Reglone som er off-label godkendt til formålet.

Der anvendes 2,0 – 2,5 liter Reglone pr. ha 5-7 dage før forventet høst.

Der tilsættes spredeklæbemiddel.

Rødkløver modner normalt først i september.

Rødkløver kan kun tærskes, når den er fuldkommen tør. Ved mejetærskning skal man undgå beskadigelser af frøet.

Ved montering af blændeplader under broen forbedres rentærskning, men da monterede blændeplader er ensbetydende med lavere kapacitet, må der køres med moderat kørehastighed.

GRUNDINDSTILLING AF MEJETÆRSKEREN

Cylinderens periferihastighed: 25-30 cm/sek.
(Afhængig af cylinderdiameter 800-1200
omdr./min.)

Broafstand:	Fortil ca. 8 mm. Bagtil ca. 3 mm. Evt. montering af broflister.
Øverste sold:	Lamelåbning 10 mm.
Nederste sold:	Lamelåbning 3 mm.
Luftmængde:	Lille.
Luftretning:	
Øverste vindleder:	Mod emtesoldets midterste del.
Nederste vindleder:	I midterstilling.

UDBYTTE

Gennemsnitsudbyttet af årene 2006-2010 er 342 kg
pr. ha, men udbytter på 600-900 kg er ikke
ualmindelig for velplejede marker i år med tørt og
solrigt vejr i høstperioden.
Ved normal renhed vejer 1 m³ ca. 500 kg.

DYRKNINGSKALENDER

Udlægsareal

April	Udlæg i dæksæd 2-5 kg/ha. Max. 1 cm sådybde. Tromling inden såning af rødkløver.
Maj	Ukrudt 1,25 l/ha Fighter 480 + 1,0 l/ha Stomp. 1,25 l/ha Fighter 480 + 0,5 l/ha olie.
Aug.	Høst af dæksæd Undgå spild, afsæt kort stub. Halmen fjernes.
Aug./ Sept.	Evt. afpudsning
Aug./ sept.	Bladrand- og kløversnudebiller Brug et pyrethroid.
Sept./ okt.	Snegle (spec. fugtige efterår) 10 kg/ha Ferramol.
Dec./jan.	Ukrudt 2,0 l Reglone + 0,1 l sprede- klæbemiddel pr. 100 l vand 1,0 l/ha Kerb 400 SC

Frøareal

Maj	Kvik og andre græsser Ingen godkendte midler
Maj	Kamille 2,0-3,0 l/ha Fighter 480 + 0,5 l/ha olie. (Høj temperatur + høj luftfugtighed).
Maj	Tætte, bladrigge marker Evt. afpudsning. (Slåmaskine/skiveslåmaskine).
Maj/ juni	Kløversnudebiller Forebyggende sprøjtning med et Karate ved begyndende blomstring, evt. umiddelbart efter en afpudsning. Opfølgende sprøjtninger må påregnes. Pas på bierne.
Juli	Bestøvning (2 kraftige bifamilier/ha).
Aug./ sept.	Skårlægning Når 70-80 pct. af blomsterhovederne er brune, hovedstilkene tørre og frøene er faste ca. 6 uger efter fuld blomstring.
	Nedvisning 2,0 l Reglone + 0,1 l spredeklæbemiddel pr. 100 l vand.
Sept.	Mejetærskning 5-7 dage efter nedvisning

13. januar 2012

Hovedkontor: Ny Østergade 9, 4000 Roskilde, tlf. 46 33 03 00, fax 46 32 08 30, websted: www.dlf.dk.

Jylland-Fyn: Tlf. 66 17 02 30

Sjælland-Lolland-Falster: Tlf. 57 66 07 34

Bornholm: Tlf. 56 97 43 35
